

Pr. 91/52 208

Postanowienie

o tymczasowym aresztowaniu

26. IV, 52

....., dnia 195... r.

Kraków

9 maja

2

Wojskowy Prokurator

Wojskowy Sąd

po zapoznaniu się z aktami

dochodzenia
śledztwa

w sprawie

BARAN Ryszardowi S. Redukcja

i z w a ż y w s z y:

że

Baran Ryszard (Stopień wojskowy, nazwisko i imię podejrzanego - oskarżonego oraz opis czynu) aresztowania w dniu 26. IV. 1951 r. na terenie Kamienicy pow. Limanowa należał do nielegalnej organizacji p.n. "Odwrót Goraki" mającej na celu zniszczenie i drogę przesłony ustroju państwa polskiego

że zatem w czynie zarzuconym

podejrz. (Nazwisko i imię podejrzanego - oskarżonego)

mieszczą się cechy przestępstwa z art

86 § 1 K.W.P.K.

że: a) względ na dyscyplinę wojskową wymaga tymczasowego aresztowania oskarżonego;

b) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie się ukrywał;

c) zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał świadków do fałszywych, zeznań lub starał się o usunięcie dowodów przestępstwa;

d) oskarżony nie ma w kraju ani stałego miejsca pobytu ani określonego źródła utrzymania, lub nie można ustalić jego tożsamości;

e) oskarżony jest nałogowym — zawodowym lub recydywistą,

na zasadzie art. 102, 103 i 104 K.W.P.K.

p o s t a n o w i ł:

1. zastosować względem

Baran Ryszardowi S. Redukcja

środek zapobiegawczy — areszt tymczasowy z terminem do dnia

25. V. 1952

jeżeli nie nastąpi przedłużenie tego terminu,

- 6
2. osadzić aresztowanego w
3. odpis niniejszego postanowienia odczytać — doręczyć aresztowanemu oraz przesłać do
- (miejsce więzienia)
- i do przełożonego

Wypuszczenie podejrzanego na wolność w toku dochodzenia lub śledztwa może nastąpić tylko za zgodą właściwego prokuratora wojskowego.

Wiceprokurator
Wojsk. Prok. Rej. Kraków

(podpis)
—/ Lisowski Stan. kpt.

Postanowienie nin. odczytano mi dnia 24 IV 1952 r.

Odpis postanowienia nin. doręczono mi dnia

(podpis aresztowanego)

Odpis postanowienia przesłano :

- 1) do więzienia
- dnia 195 r.
- 2) do przełożonego
- dnia 195 r.

-3-7

PROTOKÓŁ

przesłuchania podejrzanego

_____ Strakon _____ dnia 9 maja 1952 r.

_____ Kacelnik Karimien _____ Oficer Śledczy Wojciech Mroczka
Nazwisko, imię oraz stopień służbowy of. śl.

Bezpieczeństwa Publicznego w Strakoniu

przesłuchał w charakterze podejrzanego

Nazwisko i imię Baran Ryszard

Imiona rodziców i nazwisko panińskie matki Tadeusz i Stefania z d. Tomaszów

Data i miejsce urodzenia 17 V 1924 r. w Nowym Sączu

Miejsce zamieszkania Domienice / tartak / pow. himanowa

Narodowość polska Obywatelstwo polskie

Pochodzenie społeczne robotnicze

Zajęcie księgowy

Zawód księgowy Wykształcenie 4 kl. gim. kupieckiego

Przynależność do R. K. U. Nowy Sącz Stopień wojskowy sierżant

Stosunek do służby wojskowej sierżant rezerwy

Stan rodzinny kawaler

Stan majątkowy nie posiada

Odznaczenia i ordery nie posiada

Karalność nie ma

Pytanie: Oświadczaj, czy jesteś?

Odpowiedź: Urodziłem się 17 V 1924 r. w Nowym Sączu

syn Tadeusza i Stefani z d. Tomaszów

Ojciec mój pracował jako robotnik, potem

zatrudniono go jako gospodarzem domowym

Ryszard Baran

Protokół
przesłuchania podejrzanego

Kraków dnia 27.V.1950 r.

Gil Jan ppor. Oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie przesłuchiwał o charakterze podejrzanego :

Baranyszka

/ personalia w aktach /

Pyt. Opowiedz o swej działalności w ramach nielegalnej organizacji podziemnej działającej na terenie Kamienicy ?

Odp. Pracując od 1948r w tartaku na terenie Kamienicy pow. Limanowa - pod koniec 1949r poznałem inż. Kukawskiego Mariana, który w tym czasie został przydzielony na stanowisko kierownika w wspomnianego tartaku. Pracując wspólnie bliżej poznaliśmy się i żyliśmy z sobą w dobrych stosunkach koleżeńskich, a nawet stołowaliśmy się u niego do końca 1951r. Wiosną 1951r. zjawił się na terenie Kamienicy mł. osobnik i zamieszkał u inż. Kukawskiego Mariana, zamieszkując tam u niego do kwietnia 1952r. Kukawski Marian przedstawił go jako swojego kolegę, a faktycznie kim on był tego nie wiem. Zwracając się do tegoż osobnika - tak Kukawski Marian jak i siostra Kukawskiego - Zdzisława mówili mu "Musio". Z tym, że występował pod pseudonimem "Montanna" dowiedziałem się tu dopiero w śledztwie. Tenże "Musio" nie wychodził z domu nigdzie, unikał poprostu styczności z obcymi ludźmi, ponadto nigdzie nie pracował, co skłaniało się nam jego zachowanie przede wszystkim podejrzane. Za tenat "Musia" rozmawiałem z koleżanką biurową sudy Zofią i oboje wysuwaliśmy podejrzenia co do osoby "Musia" i jego nieuzasadnionego pobytu w Kamienicy. Jesienią 1951r. daty bliżej nie pamiętam, jak również nie pamiętam bliżej w jakich okolicznościach w prywatnym mieszkaniu u sudy Zofii powiedziała mi ona, że Kukawski Marian i "Musio" starają się wciągnąć ją do organizacji podziemnej. W takiej formie mi to powiedział tego dokładnie już nie pamiętam - może ona będzie lepiej pamiętać. Ja ze swej strony zapytałem jak się ustosunkowała, na co odpowiedziała mi, że nie wyraziła zgody - dając odpowiedź odmowną. Na jej odmówienie powiedziałem "skuszanie postąpiłaś, gdyż ja tak samo bym postąpił". Po paru dniach zostałem zaproszony osobiście do mieszkania prywatnego Kukawskiego Mariana i tam z kolei mnie "Musio" proponował wzięcie udziału w pracach nielegalnej organizacji. Z uwagi, że ja odmówiłem jego propozycji.

-510

"Musio" na temat tej nielegalnej organizacji nie przeprowadzał żadnych rozmów i dlatego też o działalności w wspomnianej organizacji nie słyszał. Nie wykluczam tego faktu - lecz nie pamiętam aby także sam w w. biurze miałem wysłuchane propozycje wstąpienia do nielegalnej organizacji ze strony inż. Kukawskiego. Po tej odmownej odpowiedzi, w późniejszym okresie tak Kukawski jak i "Musio" nie starali się mnie zwerbować do organizacji i na temat spraw organizacyjnych nie wchodził ani ze mną w rozmowy, mimo że od czasu do czasu spotykaliśmy się i rozmawialiśmy z sobą. Ja ze swojej strony jak i koleżanka Buda Zofia - postanowiliśmy uniknąć spotkań z "Musiem". Wiedząc o istnieniu nielegalnej organizacji i na podstawie przeprowadzonych rozmów z koleżanką Budą Zofią oraz z samym "Musiem" nie doświadczyłem o tym władzom powołanym do badania przestępstw, ponieważ uważałem się za osoby ze strony innych członków w/w organizacji będących w kontakcie z "Musiem".

Na tym prośbę przesłuchania podejrzanego przebiega. Protokół spisano zgodnie z moimi relacjami co do przekazania go osobom nieznającym. Nie podpisuję jako zgodny z prawdą to co relacjonuję.

Przesłuchał

Zeznał

Oficer Sledczy UBP. Krakowie

Wojciech Wyszard

Wojciech Wyszard

1. egz. 1.11
1. egz. 1.11
1. egz. teczka
1. egz. a/a
Wyzn. B.

Nr. akt _____

Protokół przesłuchania świadka

Kraków, dnia 21 maja 1952 r.

Giepa ppor. oficer śledczy Wojew. Elmski Bezpieczeństwa

(Nazwisko, imię, oraz stopień służb. of. śl.)

Publicznego w Krakowie przesłuchał w charakterze świadka niżej wymienionego,

uprzedziwszy go w myśl art. 104 K. P. K. o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania z art. 140 K. K.
64 K. W. P. K.

Nazwisko i imię Maksz - Woronicki Zbigniew ps. Montanus

Imiona rodziców i nazwisko panięskie matki Ryszard i Kamola z Horoszyńska

Data i miejsce urodzenia 2-V-1916r. Granica pow. Dąbrowa - Garnier

Miejsce zamieszkania Kamienica Kartak / pow. Limanowa wygw. Kraków

Narodowość polska

Obywatelstwo polskie

Pochodzenie społeczne intel. prac.

Zawód urzędnik

Zajęcie bez zajęć

Wykształcenie średnie

Stan rodzinny rozwódzony

Stan majątkowy nie posiada

Karnałość nie karany

Stosunek do podejrzanego obcy

Świadom odpowiedzialności za zatajenie prawdy, lub złożenie fałszywego zeznania, przyrzekam uroczyście, że będę mówić szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome.

Holty

podpis świadka

Pytanie: W jakich okolicznościach poznał się Baran Kyszczor z pracownikiem tartaku w Kamienicy? Co was wspólnego z nim łączyło?

Odpowiedź: Barana Kyszczora poznałem w marcu 1951 r. po przyjeździe do Kamienicy pow. Limanowski. Baran Kyszczor był urzędnikiem tartaku i stawał się u Kukawskiego - u którego ja mieszkam. W drugiej połowie 1951 r. po założeniu nielegalnej organizacji p.n. "Odwet-Górski" na terenie powiatu limanowskiego - postanowieniem między innymi zwerbować do tejże organizacji Barana Kyszczora. W tym celu, razem z Kukawskim Marjanem ps. "Krywonos" oficerem organizacyjnym nielegalnej organizacji "Odwet-Górski", podjęliśmy w marcu 1951 r. starcia bliżej nie pamiętam - przeprowadziliśmy rozmowę o mieszkaniu Kukawskiego rozmowę z Baranem Kyszczorem. W czasie rozmowy na temat nielegalnej pracy konspiracyjnej, badaniem, jakie nastawienie byłoby Barana Kyszczora do pracy konspiracyjnej-podziemnej. Pytaliśmy Barana, jaki jest jego stosunek i pogląd na podjęcie pracy nielegalnej w podziemiu. Wówczas Baran Kyszczor przerwał rozmowę, zaznaczając, że na takie tematy nie chce rozmawiać, nie wiedzieć ani słyszeć. - Po tym jego oświadczeniu, oświadciliśmy z Kukawskim że Barana zwerbować się nie da, i że jest on pracy podziemnej przeciwny. Zostały dalszych prób zwerbować Barana, ostatecznego nie czyniliśmy więcej. - Nie oświadczaliśmy się, że Baran zademonstruje nam przed władzami bezpieczeństwa, gdyż liczyliśmy na to, że odbyta rozmowa będzie uważana przez obie strony - za niebyłą, a poza tym, uważaliśmy

że Baran nie wystąpi z żadnym krokiem
któreby mogły zaszkodzić Kukawskiemu, gdyż
zawsze żył z nim w zgodzie i przyjaźni. —

Baran, spotykalem często w okresie tym, kiedy
stacjonował się w Kukawskich. Tuziniej, spotykalem
go również. Od chwili wspomnianej rozmowy
na tematy pracy nielegalnej w podziemiu - Baran
Ryszard wyrażnie mnie unikał, starając się
nawet ze mną nie spotykać. Baran Ryszard
nie znał mego nazwiska, mógł wiedzieć tylko,
że pracuję jako „Musio”, ewentualnie
mógł przypuszczać, że się ukrywam, lecz ja na
te tematy z nim nie rozmawiałem, jak również
że prowadzę pracę nielegalną na terenie Kamienicy.
Baran Ryszard - że prowadzę nielegalną pracę i
ukrywam się, mógł wiedzieć z własnej obserwacji
mojej osoby, jak i wnioskować z rozmowy którą
z nim przeprowadzałem na temat pracy nielegal-
nej - oraz z Kukawskiego. Propozycji wstąpienia do
organizacji „Osvet-Gorichi” - Baranowi nie wysuwałem
i nie stajęmmieralem go w sprawy w/w organizacji. —
Na tym protokół przedstawiania swegoż zakonu.
Protokół spisano zgodnie z moimi zeznaniami co
po przeczytaniu go osobicie podpisuje stwierdzając jako
zgodny z prawdą to co zeznałem. —

Przetłumacz
of. st. WUBP w Krakowie
H. Gif. H.

Agnat.

Postanowienie

o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej

..... Krakow, dnia 9 czerwca 1945r.

Oficer śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego

w Krakowie Gil Jan ppor.
(stopień sł., imię i nazwisko)

rozpatrzywszy sprawę przeciwko BARAN Raszardowi s. Tadeusza

ustalił, że

w okresie od października 1951 r. do chwili jego aresztowania tj. do dnia 26 kwietnia 1952 r. w Kamienicy pow. Limanowa posiadając wiarygodną wiadomość o tym, że na terenie powiatów limanowskiego i nowosadeckiego działa nielegalna organizacja " Odwet Gorski " mająca na celu obalenie przemocą obecnego ustroju Państwa Polskiego gdyż przez członków tejże organizacji MAKUSZA WORONICZA Zbigniewa ps. " Montanna " i KUKAWSKIEGO MARIANA ps. " Krzywoniś " był werbowany, nie zawiadomił o tym natychmiast władzy powołanej do ścigania przestępstw.

15

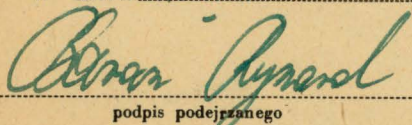
Na mocy powyższego, zgodnie z art. 166 K. W. P. K.

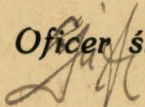
postanowił

pociągnąć BARANA Ryszarda s. Tadeusza ur. 17.V.1924 r.
(nazwisko, imię, oraz data urodzenia podejrzanego)
do odpowiedzialności karnej z art. 18 § 1 Dekr. z dn. 13.VI.1946 r. w zw. z art.
86 § 2 K.K.W.P.

Postanowienie powyższe zostało mi odczytane

w dniu 19 VI 1952 r. 194 r.

podpis podejrzanego

Oficer śledczy

18

~~X~~

C h a r a k t e r y s t y k a

C h a r a k t e r y s t y k a.

BARAN Ryszard s.Tadeusza i Stefani z d. Tomaszek ur.17.V.1924 w Nowy Sączu,narod.i obyw.polskiego,poch_społ.robotnicze,wykszt.4 kl. szk.gim.,zajęcie księgowy,stop.wojsk.sierżant,stan rodzinny kawaler, majątku nie posiada,bezpartyjny,zam.Kamienica pow.Limanowa.

BARAN Ryszard od 1931 r.zaczął uczeszczać do szkoły powszech. w Nowym Sączu,a po ukończeniu 7 kl. nadal uczeszczał do gimnazjum kupieckiego do roku 1942 r.. W tym samym roku po ukończeniu gimnazjum objął pracę w P.K.P. w charakterze spawacza i tam pracował do 1944 r.. Po wyzwoleniu Polski Baran Ryszard został powołany do wojskowej specjalnej jednostki lotniczej,która stacjonowała w Zamościu skąd został wydelegowany na szkołę lotniczą do Warszawy,po ukończeniu której został przeniesiony do Krakowa a następnie do Gdyni a 1948 r.został zdemobilizowany do rezerwy w stopniu sierżanta. Po zdemobilizowaniu z W.P objął pracę w charakterze urzędnika w Państwowym Tartaku w Kamienicy pow.Limanowa. Baran Ryszard pracując w w/w tartaku od 1948 r. do 1952r utrzymywał systematycznie kontakty z osobami wrogo ustosunkowanymi do Państwa Ludowego. Nadto należy nadmienić,że utrzymywał on kontakty z członkami nielegalnej organizacji,która obejmowała swoją strukturą pow. limanowski i inne powiaty woj.krakowskiego,majaca na celu obalenie przemocą ustroju Polski Ludowej.

Sporządził.

Funkc.W.U.B.P. w Krakowie.-

~~X~~

AKT OSKARZENIA

przeciwko

BARAN Ryszardowi s.Tadeusza osk.z art.18
§ 1 Dekr. z dnia 13.VI.1946 r. w zwa.z art.
art.86 § 2 K.K.W.P.

/ Oskarżony - aresztowany/.

Z koncem kwietnia 1952 r. przez organa Bezpieczeństwa Publicznego zlikwidowana została nielegalna organizacja p.n."Odwet Gorski" działająca na terenie powiatów limanowskiego i nowosadeckiego woj.krakowskiego pod dowództwem MAKUSZA - WORONICZA Zbigniewa ps. "Montanna". Celem tej organizacji było w drodze przemocy obalenie obecnego ustroju Polski Ludowej przez dokonywanie gwałtownych zamachów na działaczych demokratycznych, funkcj. U.B. i M.O., prowadzenie dywersji, sabotażu oraz szpiegostwa na rzecz państw imperialistycznych.

W skład zlikwidowanej nielegalnej organizacji "Odwet-Gorski" wchodził: MAKUSZ - WORONICZ Zbigniew ps."Montanna", KUKAWSKI Marian ps. "Krzywonos", KROL Franciszek ps. "Skalny" i inni w tym osk. BARAN Ryszard aresztowany w dniu 26 kwietnia 1952 r.

W toku śledztwa ustalono, że: nielegalna organizacja "Odwet Gorski" powstała latem 1951 r. i kierowna była przez MAKUSZA - WORONICZA Zbigniewa ps. "Montanna". Kierownictwo tej organizacji w osobach MAKUSZA - WORONICZA, KUKAWSKIEGO i innych postanowiło rozbudować komurki organizacyjne w terenie przez werbowanie nowych członków. Przedewszystkiem chodziło im o zwerbowanie do nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" tych b.członków "AK", "NSZ", "PSL"-Mikołajczyka i innych co do których byli pewni, że są wrogo ustosunkowani do Polski Ludowej. Taką komurkę organizacyjną MAKUSZ - WORONICZ Zbigniew w pierwszym rzędzie postanowił zorganizować na terenie tartaku w Kamienicy. Zgodnie z postanowieniem, jesienią 1951 r. MAKUSZ-WORONICZ Zbigniew polecił swojemu zastępcy KUKAWSKIEMU Marianowi ps. "Krzywonos" przeprowadzić rozmowy z podległymi sobie pracownikami tartaku jak osk. BARAN Ryszardem, BUDA Zofią i innymi na temat istnienia i działalności nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" oraz wyjednanie zgody

13 20

tychże, na wzięcie udziału w pracach nielegalnej organizacji "Odwet-Gorski". W myśl polecen swojego dowódcy KUKAWSKI Marian ps. "Krzysz-wonos" w miesiącu październiku 1951 r. w kancelarii tartaku przepro-wadził rozmowę z osk. BARANEM Ryszardem na temat istniejącej nieleg- galnej organizacji "Odwet Gorski" w trakcie której zaproponował jemu wstąpienia do tej organizacji. Oskarżony BARAN Ryszard przyjął tę wiadomość- ustosunkowując się biernie. W kilka dni później MAKUSZ WORONICZ Zbigniew ps. "Montanna" znówo zaprosił osk. BARANA Rysza-rda do pokoju, przeprowadził z nim rozmowę na temat istnienia i działalności nielegalnej organizacji "Odwet Gorski", lecz i tym razem osk. BARAN Ryszard nie zadeklarował się co do swej przynależ- nosci do nielegalnej organizacji. /k...../.

Na podstawie przeprowadzonych rozmów z MAKUSZEM- WORONI- CZEM Zbigniewem i KUKAWSKIM Marianem osk. BARAN Ryszard wiedząc o istnieniu nielegalnej organizacji mającej na celu walkę z obecnym ustrojem Polski Ludowej, jak również o przynależności do niej MAKUSZA WORONICZA, KUKAWSKIEGO i innych nie zawiadomił o tym natychmiast władzy powołanej do ścigania przestępstw.

Przesłuchany i pociągnięty do odpowiedzialności karnej osk. BARAN Ryszard w całej rozciągłości do zarzucanego mu czynu przyznaje się.

Na mocy powyższego:

o s k a r ż a m

BARANA Ryszarda s. Tadeusza i Stefanii z d. Tomaszek, ur. 17.V.1924 r. w Nowy Sączu, zam. Kamienica pow. Limanowa, poch.-społ. robotnicze narod. i ob. polskie, zawód księgowy, w Państ. tartaku w Kamienicy, wyksz. średnie, sierz. rezerwy, kawalera, bez majątku, bez odzna- czeń i orderów, nie karanego, bezpartyjnego.

o t o , ż e :

w okresie od października 1951 r. do chwili jego aresztowania tj. do dnia 26 kwietnia 1952 r. w Kamienicy pow. Limanowa posiadając wiary- godną wiadomość o tym, że na terenie powiatu limanowskiego i nowosa- deckiego działa nielegalna organizacja "Odwet Gorski" mająca na celu obalenie przemocą obecnego ustroju Państwa Polskiego gdyż prze- członków tejże organizacji MAKUSZA WORONICZA Zbigniewa ps. "Montanna"

1 KUKAWSKIEGO Mariana ps. "Erzywonos" był werbowany nie zawiadomił o tym natychmiast władzy powołanej do ścigania przestępstw.
- tj. o przestępstwo z art. 18 § 1 Dekr. z dnia 13.VI.1946 r. w zwz. z art. 86 § 2 K.K.W.P.

Na mocy art. 51 Dekr. z dnia 13.VI.1946 r. sprawa niniejsza podlega rozpoznaniu przez Wojewódzki Sąd Rejonowy w Krakowie.

Względem osk. BARANA Ryszarda zastosowany został środek zapobiegawczy - areszt tymczasowy z terminem do dnia 25 czerwca 1952 r. z umieszczeniem go w Więzieniu Montelupich w Krakowie.

Kraków dnia 10 czerwca 1952 r.

Officer Śledczy WUBP w Krakowie

/-/ Gil Jan ppor.-

Wykaz osób podlegających wezwaniu na rozprawę sądową. =

O s k a r z e n i a.

1. BARAN Ryszard- przebywa w Więzieniu Montelupich w Krakowie

S w i a d k o w i e.

1. MAKUSZ-BOROWICZ Zbigniew-przebywa w Więz. Montelupich Kraków					
2. KUKAWSKI Marian -	"	"	"	"	"
3. BUDA Zofia	"	"	"	"	"

Dowodów rzeczowych w sprawie nie ma.

Do odczytania:

1. Postanowienie o zatrzymaniu	/k. 1...../.
2. Protokoły rewizji	/k. 2...../.
3. Charakterystyka	/k. 32...../.
4. Dane o karalności	/k. 17-28...../.

Informacje

Sledztwo wszczeto dnia 9 maja 1952 r.

Pochłgnięto do odpowiedzialności karnej dnia 9 czerwca 1952 r.

Sledztwo zamknięto dnia 9 czerwca 1952 r.

Akt oskarżenia sporządzono dnia 10 czerwca 1952 r.

Kraków dnia 10 czerwca 1952 r.

Officer Śledczy WUBP Kraków

Charakterystyka

Baran Ryszard s. Tomasz aresztowany został w dniu 26.IV.1952r jako podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji.

W toku prowadzonego śledztwa Baran Ryszard swoim zachowaniem wykazał swój zdecydowany wrogi stosunek do władzy Polski Ludowej. Wyraża się to w tym, że w początkowym śledztwie do zarzucanych mu czynów nie przyznał się, dając wykrętne wyjaśnienia.

W toku dalszego śledztwa Baran Ryszard przyznał się, jedynie do tego, że od jesieni 1951r. do chwili zatrzymania na terenie tartaku w Kamienicy pow. Limanowa kontaktował się z czł. nielegalnej organizacji p.n. "Odwet Górski" a to: Makusz-Woroniczem Zbigniewem i Kukawskim Marianem, którzy to byli założycielami tejże organizacji. Baran Ryszard będąc w porozumieniu z dowództwem nielegalnej organizacji otrzymał zadanie typowania odpowiednich ludzi do werbunku, oraz obserwowanie nastroju ludności miejscowej. W związku z tym, że podejrz. nie przyznał się do wyżej opisanych czynów, które niewątpliwie wykonywał, należałoby w tym kierunku wszcząć rozpracowanie, celem ustalenia z jakimi osobami przeprowadzał rozmowy na temat nielegalnej organizacji prócz Makusz-Woronicza Zbigniewa ps. "Montanna", Kukawskiego Mariana ps. "Krzywonos" i Budy Zofii. Jakie poczynania powziął w stosunku do broni i gdzie mogą być jej meliny.

O wynikach w tym kierunku proszę powiadomić Wydział Śledczy tego Urzędu.

Sporządzone
Główny

W Y R O K
W IMIENIU POLSKIEJ PRZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Kraków, dnia 20 września 1952 r.

Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie w składzie:

prez. em. aniołowy: por. Nowalski Stanisław
Zawnik: st. strz. Lewandowski Zygmunt
i Zawnik: strz. Kompa Józef

w obecności podprokuratora wojskowego ppor. Bielika Zdzisława
obrońcy z urzędu adw. Korneckiego Adam, oraz przy udziale
protokolanta sekr. Ryby Włodzisława rozprawa o sprawie X

cyw. B e r e n a Ryszarda

syna Tadeusza i Stefanii z domu Gontaszek, urodzonego dnia
17 maja 1924 r. w Nowym Sączu, narodowości polskiej, obywatel-
stwa polskiego, kawalera, mającego wykształcenie średnie, z na-
wodu księgarskiego, nieposiadającego majątku, stale zamieszkałe-
go w Kamienicy pow. Limanowa, w służbie wojskowej od 1945 -
1948 r. w stopniu sierżanta, przynależącego służbowo do WK
Limanowa, nieodznaczanego, niezawodnego, s. ślaczka fabryczne-
go, bezpartyjnego,

oskarżonego z art. 18 § 1 Dekr. z dnia 13.VI.1946 r. w sw. z art.
86 § 2 KWPK

kierując się przepisami art. 3, 240, 245 - 247 KWPK.,

O r z e k a :

Beren Ryszard, s. Tadeusza,

j e s t w i n i e n,

że w m-cu października 1951 r. daty bliżej nieustalone, w Ka-
mienicy, pow. Limanowa, otrzymawszy wiarygodną wiadomość o
istnieniu kontrowersyjnej organizacji mającej na celu zmie-
nę przemocą ustroju Państwa Polskiego, od Makusza - Woronickiego,
nie zawiadomił o tym natychmiast ob. przy powołanej do śledzenia
przestępstwa,

czym popełnił przestępstwo z art. 18 § 1 Dekr. z dnia 13.VI.
1946 r. w sw. z art. 86 § 2 KWPK i że to,

s k a z u j e s i ą s p.

w myśl art. 18 § 1 cyt. Decr. na 2/4wa/ lata więzienia.

33

w myśl art. 56 KKWP saltem się okazałemu na poszet
orzeczonej kary więzienia okres tymczasowego aresztowania
od dnia 26 kwietnia 1932 r. do dnia 20 września 1932 r.

U s t a n o w i e n i e

Latem 1931 r. na terenie pow. limanowskiego, przez
Mekusa - Woroniosa i Kukawskiego Mariana zostało zorganizowa-
ne kontrrewolucyjne organizacje pod nazwą "Odwet Górski".
Celem kontrrewolucyjnego związków było werbowanie nowych
członków by w wypadku trzeciej wojny wystąpić przeciw Polsce
Ludowej i Związowi Radzieckiemu.

W m-cu października 1931 r. Budy Zofia powiadziła
osk-nego o t m, że Kukawski i Mekus-Woronios proponowali
jej wstąpienie do nielegalnej organizacji. W tym samym czasie
Kukawski przeprowadził z osk-nym rozmowę na temat nielegalnej
organizacji by wybać nastawienie osk-nego. W kilka dni
później osk-nego zaprosił do mieszkania Kukawskiego, Mekus-
Woronios. W trakcie prowadzonej rozmowy Mekus-Woronios
sugerował osk-nemu wstąpienie do "nielegalnej organizacji".
Osk-ny nie zgodził się na propozycję Mekusa świadcząc mu,
że nie wstąpi do organizacji działającej przeciwko interesom
polski ludowej. Wobec tego Mekus-Woronios prosił osk-nego
by zachował całą ich rozmowę w tajemnicy.

Powyższy stan faktyczny pozostawił sąd na podstawie
wyjaśnień osk-nego i innych świadków: Mekusa-Woroniosa, Ku-
kawskiego Mariana i Budy Zofii.

Osk-ny na rozprawie przyznał się do szerzonego mu
osyna i wyjaśnił, że nie samodzielną władzą o t m, że Mekus-
Woronios proponował mu wstąpienie do "nielegalnej organi-
zacji" z uwagi na to, że był z nim w dobrych stosunkach, a
ponadto obawiał się zemsty ze strony członków bandy.

W tym stanie rzeczy sąd w dalszym ciągu osk-nego do-
patrzył się znamion przestępstwa w sentencji wyroku opisanego.

Przy wymiarze kary biał sąd pod rozważył, jako okolicz-
ności obciążające szkodę społeczną osyna osk-nego, jako
okoliczności łagodzące detychozaczną niekoralność osk-nego.

Przewodniczący: /-/ por. Kowalewski Stanisław
Lewandowski Zygmunt
/-/ strz. Kompa Józef

Kierownik Sekretariatu
Wojskowego Sądu Rejonowego
w Krakowie
Balichi Ryszard
kapitan

Nest. 1.9.32 r.

Stwierdzam prawomocność orzeczenia
z dniem 28 / 4 1932 r. i jego wykonalność
w stosunku do skazanego (skazanych)

Balichi Ryszard
Kraków, dnia 1.9.32 r.
Sędzia:

2014 830/12

44
W

VI 3

ŚCIŚLE TAJNE

Charakterystyka

Baran Ryszard s. Tomasz aresztowany został w dniu 26.IV.1952r jako podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji.

W toku prowadzonego śledztwa Baran Ryszard swoim zachowaniem wykazał swój zdecydowanie wrogi stosunek do władzy Polski Ludowej. Wyraża się to w tym, że w początkowym śledztwie do zarzucanych mu czynów nie przyznał się, dając wykrętne wyjaśnienia.

W toku dalszego śledztwa Baran Ryszard przyznał się, jedynie do tego, że od jesieni 1951r. do chwili zatrzymania na terenie tartaku w Kamienicy pow. Limanowa kontaktował się z czł. nielegalnej organizacji p.n. "Odwet Górski" a to: Makusz-Jaroniechem Zbigniewem i Kukawskim Marianem, którzy to byli założycielami tejże organizacji. Baran Ryszard będąc w porozumieniu z dowództwem nielegalnej organizacji otrzymał zadanie typowania odpowiednich ludzi do werbunku, oraz obserwowanie nastrojów ludności miejscowej. W związku z tym, że podejrz. nie przyznał się do wyżej opisanych czynów, które niewątpliwie wykonywał, należałoby w tym kierunku wszcząć rozpracowanie, celem ustalenia z jakimi osobami przeprowadzał rozmowy na temat nielegalnej organizacji przez Makusz-Jaroniecha Zbigniewa ps. "Montanna", Kukawskiego Mariana ps. "Krzysztof" i Budy Zofii. Jakie poczynania powziął w stosunku do broni i gdzie mogą być jej meliny.

O wynikach w tym kierunku proszę powiadomić Wydział Śledczy tutaj. Urzędu.

Naczelnik Wydziału Śledczego
W.U.B.P. w Krakowie

dm. 20.7.52

48
~~8~~

C h a r a k t e r y s t y k a

Baran Ryszard s. Tomasza aresztowany został w dniu 26.IV.1952 r. jako podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji.

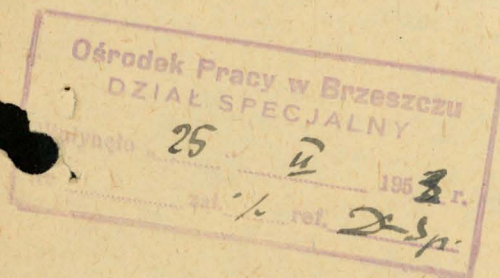
W toku przeprowadzonego śledztwa Baran Ryszard swoim zachowaniem wykazał swój zdecydowanie wrogi stosunek do władzy Polskiej Ludowej. Wyraża się to w tym, że w początkowym śledztwie do zarzuconych mu czynów nie przyznał się, dając wykretnie wyjaśnienie.

W toku dalszego śledztwa Baran Ryszard przyznał się jedynie do tego, że od jesieni 1951 r. do chwili zatrzymania na terenie tartaku w Kamienicy pow. Limanowa kontaktował się z członkiem nielegalnej organizacji p.n. "Odwet Gorski" a to: Makusz-Woroniczem Zbigniewem i Kukawskim Marianem założycielami tejże organizacji. Baran Ryszard będąc w porozumieniu z dowództwem nielegalnej organizacji otrzymał zadanie typowania odpowiednich ludzi do werbunku.

W/g naszej oceny Baran Ryszard w przyszłości na warunkowe zwolnienie nie zasługuje. Ponadto wnoszę o zakwalifikowanie wymienionego do grupy więźni "C"

o/p. 30.7.52

Naczelnik Wydziału Śledczego
W.U.B.P. w Krakowie

Baron Ryszard - 9406
gr. VII - cm. III. par. 5.

Janinowice, 18.2.53r.

180

Życiorys:

Urodziłem się 17.5.1924r. w Nowym Sączu, s. Teodora i Stefani z domu Romanek. Od roku 1930 uczęszczałem do Szkoły Państwowej której ukończyłem w r. 1937. Od r. 1937 do r. 1942 uczęszczałem do Gimnazjum Księciego w Nowym Sączu. Za dyplomu po skończeniu 4 kl. gimn. Księciego pracowałem od r. 1942 do 1944 w Zarządach Kolonizacji w H. Sączu jako pracownik elektryczny. Od r. 1944 aż do chwili wyzwolenia tj. do stycznia 1945r. pracowałem przymusowo przy kopalni złota w Kryniczku. Łącznie po wyzwoleniu przez miesiąc pracowałem przy budowie mostu kolejowego na Dunajcu w Nowym Sączu oraz przy budowie tunelu w Łamiance k/ Nowego Sącza. 24 maja 1945r. zostałem powołany do czynnej służby wojskowej i zostałem skierowany do Technicznej Szkoły Lotniczej w Boomerowie k/ Warszawy której ukończyłem w 1946r. Następnie zostałem skierowany do 3 Pułku Lotnictwa Myśliwskiego w Gdyni gdzie zostałem rekrutowany w lutym 1948 w randze sierżanta. Od 10 marca 1948r. pracowałem w Zarządzie Tartaku Warmenia k/ Łodzi p. Łomnowa jako przemyślnik aż do chwili aresztowania tj. do dn. 26. kwietnia 1952r. Wyrokiem z dnia 1951r. przebywający u kierownika tartaku (jako chory robotnik) a przedstawiony mi przez kierownika tartaku ob. inż. Kukurowskiego Mariana jako jego majomny, zostałem raporowany do jego mieszkania po podpisaniu umów, który raport mi się nie redaktorem nakazem do nielegalnej organizacji, odpowiedziałem mu że nie chcę, że nie chcę o tym słyszeć i że nigdy bym się nie stał do tego. Artykuł przynajmniej robotnika nie znalazłem (na rozprawie było wymienione że w tej chwili nie pamiętam). W dniu 26. kwietnia 1952r. zostałem aresztowany pod zarzutem że wchodziłem do nielegalnej organizacji i że mi donosiłem o tym Wójtowi Rejonowemu. W sprawie przed Rj. Półn. Wągrowym w Krakowie w dn. 20. września 1952r. zostałem skazany na 2 lata ~~pracy~~ więzienia, od chwili aresztowania tj. od dn. 26.4.52r. do dn. 19.12.52r. przebywałem w więzieniu Montelupich w Krakowie. Od dn. 19.12.52r. zostałem przeniesiony do Inst. Białostocka przez gdzie przebywałem do obecnej chwili. Łącznie do chwili aresztowania miałem karę, stałem się również samodzielnym: Sąd Sącz, ul. Piłsudskiego 62, pobił. miejsce: 2 robotników, bez majątku.

Ryszard

Zyciorys moich rodziców:

Głowiec mój Tadeusz Baran oraz matka Stefania z d. Tomaszek pochodzą z biednych rodzin. Głowiec urodził się w Skowogowej par. Nowy Kca, matka w Męcinie par. Limanowa. Głowiec skończył przed pierwszą wojną 4 kl. szkoły powszechnej, matka 3 kl. szkoły powszechnej w swoich miejscach zamieszkania. Podczas pierwszej wojny światowej Głowiec przebywał 4 lata przy wojnie, matka zaś odbywała praktykę stomatologiczną w Łodzi i w Nowym Kca. W r. 1920 pobrali się i zamieszkali na stałe w Nowym Kca gdzie przebywają do obecnej chwili. Głowiec mój od tej chwili aż do obecnej pracuje w Łodzi w Nowym Kca jako stolarz - gawos elektryczny, matka zaś zajmowała się i zajmuje do chwili obecnej gospodarstwem domowym.

Podczas służby Głowiec, matka i ja pracowaliśmy w Łodzi w Nowym Kca, gospodarstwem zaś zajmowała się moja matka w r. 1922 która skończyła 4 kl. szkoły powszechnej oraz gimnazjum Księżkiewiczów w H. Kca przed wybuchem wojny. Obecnie jest nauczycielką i jest nauczycielką w gimn. i Liceum Księżkiewiczów w Nowym Kca. Zamieszkuje: Nowy Kca, ul. Kolonia 851. Rodzice majątku mi nie posiadają, stąd moje id. zamieszkania: Nowy Kca, ul. Batorska 62.

Baran

O. P. B. / m.

Wiezienie Montelupich
w Krakowie
L,dz.971/...../52 sp.

Krakow dnia 19 grudnia 1952r.

Egz.Nr...?

SCISLE TAJNE

Do

Komendanta Ośrodka Pracy Więźniów
/Dta Kier. Dz.Spec./

w B r z e s z c z a c h

W załączeniu przesyła się charakterystyki na
więźniów Słowik Jan i Baran Ryszard oraz akta oskarżenia na w/w, którzy
zostali przetransportowani z tut.wiezienia do powierzonej Wam jednostki
w dniu 19.XII.1952r. - do dalszego wykorzystania.-

Wyk. w 2-ch egz.

1. egz. adresat
2. egz. a/a
KH/KH

P.O. Kierownik Działu Spec.

/-/ Stolarczyk St. plut.

Ośrodek Pracy w Brzeszczu
DZIAŁ SPECJALNY

Wpłynęło „19” 1952 r.

Nr 244/52, zał. 7 ref. D-3p

712/52. 7 D-3p.

Pieczęć nagłówek. urzędu

WOJEWÓDZKI URZĄD
Bezpieczeństwa Publicznego
w KRAKOWIE

Nr. pr. dz. 135/52

Formuła daktyloskop.

Data fot. 31.VII. 1952r.

Nr. kontroli zdjęć fot. 362/52

Nr. opisu

L e w a r ę k a

56

Kategoria przestępstwa

Przywal. do nielegal. organizacji.

Nazwisko

Baran

pseudonim

Imię

Ryszard

Tadeusz

Stefania Tomaszek

Imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki

Data i miejsce urodzenia

17.V.1924 - Ławy Łow

Wzrost w cm

161

Kolor włosów

szatyn

Kolor oczu

szare

Kamienica k/Łacha

por. Limanowa

Ostatnie miejsce zamieszkania

Dodatkowe dane

Uwagi

ew. znaki szczeg.

nie posiada

12281/1

Prawa ręka

